
Univerzita třetího věku FF UK nabízí až 40 kurzů. Všechny bývají plné

Univerzita třetího věku FF UK nabízí až 40 kurzů. Všechny bývají plné

„Na nedostatek popularity si stěžovat nemůžeme,“ říká PhDr. Eva Drlíková, CSc., která působí jako garantka Univerzity třetího věku (U3V) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, a přibližuje historii i současnou podobu celoživotního vzdělávání na této fakultě.

Komu je studium na U3V určeno?

Studium je určeno seniorům, tedy lidem přibližně od padesáti let. Někteří posluchači ještě pracují, ale většina z nich je již v důchodu.

Co je cílem U3V?

Hlavním cílem je prevence negativních vlivů stáří a stárnutí. Před nástupem do důchodu je člověk zvyklý na určitý režim a povinnosti, ale když nastoupí do penze, má najednou spoustu volného času a nemusí téměř nic. Proto se často zaměřuje jen sám na sebe a své problémy, což se může neblaze podepsat na jeho psychickém stavu.

U3V studenty nutí, aby si občas něco přečetli nebo nastudovali, čímž trénují svou paměť a kognitivní procesy. Také tím, že posluchač musí na určitou hodinu přijít, slušně se obléci a být připraven na výuku, získává opět režim. Kromě toho lidé v důchodovém věku často bývají osamělí, protože přicházejí o kontakty z pracovního prostředí a jejich děti již většinou mívají vlastní rodiny a přátele. V rámci U3V však senior může navazovat, a také často navazuje, nové kontakty. Mnohdy se stává, že po přednášce jde parta seniorů na kávu, studenti spolu chodí do kina nebo divadla. U3V tedy především pomáhá seniorům žít plnohodnotný život a rozvíjet jejich zájmy.

U3V však často plní ještě další cíl. Mnozí z našich posluchačů v mládí chtěli studovat humanitní obory, ale na zvolenou školu se nedostali, dnes ale mají díky U3V možnost si tento sen splnit. Je to patrné například u psychologie, kam se dříve, podobně jako dnes, mohl dostat jen velmi omezený počet uchazečů. U3V nabízí tříletý kurz psychologie, takže ti, kdo mají zájem, se mohou o tomto tématu mnoho dozvědět.

Jaké byly začátky U3V na Filozofické fakultě UK?

První Univerzita třetího věku v Evropě byla otevřena v Toulouse již v roce 1973, z českých univerzit tento projekt jako první převzala 1. lékařská fakulta UK v Praze, která svou Univerzitu třetího věku otevřela v roce 1987. U3V FF UK byla druhá v pořadí, vyučovat se na ní začalo v roce 1988. V prvním roce byly vypsány asi čtyři kurzy, navštěvovalo je přibližně osmdesát posluchačů. Dnes otevíráme každý semestr třicet až čtyřicet kurzů.

Jaké kurzy U3V posluchačům nabízí?

Kromě zmiňovaných přednášek z psychologie mohou studenti navštěvovat kurzy zaměřené na literaturu, v rámci nichž vyučuje například prof. Martin Hilský, ale také přednášky týkající se výtvarného umění, historie nebo vzdělávání. Vedle toho U3V nabízí rovněž kondiční cvičení pro seniory a jazykové kurzy, letos jsme vypsali semináře z angličtiny, němčiny, francouzštiny a latiny. Nabídka se každý semestr mění, aby byla zajímavá i pro ty, kteří na U3V studují již více let.

Musí student U3V absolvovat zkoušky nebo odevzdávat práce?

To záleží na učiteli. K absolvování kurzu musí buď odevzdat písemnou práci, nebo projít závěrečným testem. Ve víceletých kurzech, například v kurzu z psychologie, musí student po druhém ročníku odevzdat seminární práci, aby mohl postoupit do třetího, a tam potom ještě odevzdat závěrečnou práci, aby kurz zakončil. Studenti, kteří projdou závěrečným testem nebo napíší dostatečně kvalitní písemnou práci, v Karolinu dostanou osvědčení o absolvování kurzu. Mohou se také zapsat do nadstavbových kurzů.

Cílem zkoušek a písemných prací je, aby studenti nejen pasivně přijímali informace, ale také je aktivně vyhledávali a učili se. Většina studentů je schopna test nebo závěrečnou práci zvládnout, najdou se ale i tací, kterým se nepodaří úspěšně absolvovat.

Je studium na U3V zpoplatněné?

Za jeden ročník kurzu se platí 500 Kč, takže pro seniory to není velká finanční zátěž. Platí se ale za každý kurz, takže studenti, kteří využívají možnost zapsat se do více kurzů, platí více.

Jaký je o kurzy zájem?

Na kondiční cvičení chodí každý semestr přibližně devadesát seniorů, na přednáškách bývá přes dvě stě lidí, podle toho, kolik dovolí kapacita posluchárny. Na některé přednášky se kvůli množství přihlášených někteří zájemci ani nemohou vejít. Stává se ale, že i nezapsaní studenti se snaží pomocí nejrůznějších triků na přednášky dostat.

Z vlastní zkušenosti i od kolegů vím, že senioři projevují o témata přednášek zájem a po skončení každé hodiny se objevuje velké množství dotazů. O popularitě kurzů svědčí i to, že sem někteří posluchači jezdí až z Brna, z Děčína nebo ze Šumavy.

Objevují se samozřejmě i studenti, kteří s výukou nejsou spokojeni, není jich ale mnoho. Někteří senioři, kteří mají zpočátku výhrady, si navíc v průběhu semestru na studium i spolužáky zvyknou a nakonec jsou spokojeni.

Které další aktivity a služby U3V svým studentům nabízí?

V minulém roce se U3V zúčastnila projektu Grundtvig, který se uskutečňuje s podporou Evropské unie. Jedná se o dobrovolnický program, v rámci kterého naši studenti vycestovali do Žiliny a prezentovali tam připravené přednášky, např. o pamětihodnostech Prahy nebo o významu pohybu v seniorském věku. Posluchači byli z přednášek nadšeni a také pro naše studenty to byla zkušenost a mnozí si rozšířili své dovednosti v práci na počítači. V druhé polovině letošního roku přijede výprava ze Žiliny do Prahy a studenti naší U3V se již nyní aktivně zapojují do přípravy programu jejich návštěvy.

Na U3V funguje také Klub posluchačů a absolventů Univerzity třetího věku FF UK, který organizuje přednášky, kulturní akce nebo setkání se slavnými osobnostmi, ale také přibližně každé dva měsíce vydává internetový časopis, v němž posluchači U3V mohou uveřejňovat své články.

Pro studenty U3V je otevřena i psychologická poradna, kde senioři mohou řešit své problémy například ve vztazích s dětmi či partnerem.